

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 27 marca 2024 r.

FB.III.431.2.2024.JZ

**Pan
Rafał Kotarski
Burmistrz Gorzowa Śląskiego
ul. Wojska Polskiego 15
46-310 Gorzów Śląski**

Wystąpienie pokontrolne

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
 1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miejski w Gorzowie Śląskim, ul. Wojska Polskiego 15, 46-310 Gorzów Śląski.
 2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
 3. Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: realizacja dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2023 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.
 4. Rodzaj kontroli: problemowa.
 5. Tryb kontroli: zwykły.
 6. Termin kontroli: od 1 do 12 lutego 2024 r.
 7. Skład zespołu kontrolnego:
 - Justyna Zatajska starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego- kierownik zespołu kontrolnego,
 - Anna Marciniak inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
 8. Kierownik jednostki kontrolowanej:
Rafał Kotarski - data objęcia stanowiska 28 lipca 2021 r. do nadal (dalej: Burmistrz).

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 190

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.

9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 2/2024.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość ustalania i terminowość odprowadzania przez Gminę Gorzów Śląski dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej w działach 750 Administracja publiczna⁴, 855 Rodzina⁵, 852 Pomoc społeczna⁶, a także oceniono jednostkę kontrolowaną w aspekcie prawidłowości wykorzystania i rozliczenia środków z budżetu państwa przekazanych Gminie w 2023 r. w formie dotacji celowych w dziale 750, rozdziale 75011 w zakresie realizacji zadania wynikającego z ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy⁷.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Gminy ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami, natomiast Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej: MGOPS) jako pozytywną. Podstawą oceny pozytywnej było:

- w Gminie - wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem i jej terminowe rozliczenie,
- w MGOPS - przekazywanie dochodów w prawidłowych wysokościach i terminach wynikających z przepisów prawa.

Stwierdzone nieprawidłowości w Organie dotyczyły m.in. ujmowania dochodów otrzymywanych z MGOPS na koncie 133 na podstawie niewłaściwych dowodów księgowych oraz prowadzenia analityki do konta 224 bez podziału na poszczególne budżety.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

1.1. Dochody.

Zgodnie z art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego (dalej: jst) odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jst z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową.

Ustalono, że sprawy dotyczące:

- świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Karty Dużej Rodziny (dalej: KDR) oraz specjalistycznych usług opiekuńczych (dalej: SUO) realizuje MGOPS,
- odpłatności za udostępnienie danych osobowych z rejestru mieszkańców realizuje Urząd Miejski.

MGOPS jest to prawnie wyodrębniona, nieposiadająca osobowości prawnej jednostka organizacyjna Gminy, która prowadzi gospodarkę finansową na zasadach przewidzianych dla jednostek budżetowych. Działa na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XXXIX/263/2018 Rady Miejskiej Gorzowa Śląskiego z 7 lutego 2018 r. oraz Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr OPS.011.6.2022 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim z 28 lutego 2022 roku.

⁴ Dział 750, rozdział 75011 Urzędy wojewódzkie.

⁵ Dział 855, rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny.

⁶ Dział 852, rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

⁷ Dz. U. 2022 r., poz. 541.

Burmistrz Gminy upoważnił⁸ kierownika jednostki do prowadzenia postępowań administracyjnych i wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej. Realizowaniem zadań z zakresu KDR, SUO, funduszu alimentacyjnego oraz związanych z podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych zajmowali się pracownicy MGOPS, na podstawie uregulowań wewnętrznych i upoważnień⁹ Burmistrza Gminy.

[Dowód, akta kontroli str. 1-7]

1.2. Wydatki.

Przyjmowanie, przekształcanie na postać elektroniczną przez organ gminy wniosków o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej: CEIDG), żądań, zgłoszeń, wniosków i zmian oraz wniosków w zakresie pełnomocnictwa, a także archiwizacja ww. dokumentów dokonywana przez organ gminy jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej na podstawie art. 8 ust. 7 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (dalej: ustawa).

Za realizację zadania polegającego na przyjmowaniu, przekształcaniu i przesyłaniu wniosków przedsiębiorców o wpis do CEIDG odpowiedzialna była Zastępca Burmistrza, a w przypadku jej nieobecności osoba zatrudniona w Referacie Organizacyjnym na stanowisku inspektora ds. techniczno - kancelaryjnych.

Z raportu CEIDG R0 24 RZ *Liczba złożonych wniosków przez pracowników gminy od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.* wynika, że w okresie objętym kontrolą czynności w zakresie przekształcania, podpisywania i przesyłania wniosków do CEIDG realizowane były przez 2 pracowników Urzędu Miejskiego. Osoby te posiadały odrębne, pisemne upoważnienie¹⁰ Burmistrza do realizowania w jego imieniu zadań z zakresu CEIDG oraz zostały zgłoszone do CEIDG, jako osoby uprawnione do podejmowania czynności, o których mowa w art. 8 ust. 4 ustawy.

[Dowód, akta kontroli str. 8-11]

2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych.

2.1. Gmina.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości wprowadzone Zarządzeniem Burmistrza Gorzowa Śląskiego:

- Nr 0050.22.2018 z 29 marca 2018 r.,
- Nr 0050.84.2023 z 15 czerwca 2023 r.

Księgi rachunkowe prowadzone były za pomocą programu xxxxx, autorstwa Firmy xxxxx.

Dokumentacja określająca zasady prowadzenia rachunkowości spełniała w kontrolowanym okresie wymagania art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹.

2.2. MGOPS.

Dyrektor MGOPS Zarządzeniem nr OPS-011.5.2023 z 31 marca 2023 r.¹² wprowadziła dokumentację przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim.

Dokumentacja, która opisywała przyjęte zasady rachunkowości spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości.

⁸ Upoważnienie Burmistrza Gminy Gorzów Śląski OPS-8127/U/2/2004 z 4.05.2004 r., OPS-8127/U/1/2005 z 12.09.2005 r., OPS-8127/U/5/2008 z 7.08.2008 r.

⁹ Upoważnienia Burmistrza Gminy Gorzów Śląski wydane Zarządzeniem Nr: 0050.47.2022 z 21.03.2022 r., 0050.118.2023 z 22.08.2023 r., nr 0050.11.2016 z 9.02.2016 r.

¹⁰ Upoważnienie Burmistrza Gorzowa Śląskiego OR-I.0052.7.2022 z 2.06.2022 r., OR-I.0052.9.2021 z 20.09.2021 r., OR-I.0052.1.2023 z 8.05.2023 r.

¹¹ Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.

¹² Zarządzenie weszło w życie od 1 stycznia 2023 r.

W 2023 r. księgi rachunkowe MGOPS prowadzone były z wykorzystaniem programu komputerowego xxxxx.

3. Nadzór Gminy nad wydatkowanymi środkami dotacji celowej.

Burmistrz w złożonej informacji podał, że *nadzór polegał na okresowym monitorowaniu dochodów względem wydatków z zakresu CEIDG oraz ich zgodności ze sprawozdaniami Rb-50 o dotacjach oraz Rb-50 o wydatkach.*

[Dowód, akta kontroli str. 12]

4. Dochody budżetu państwa związane z zadaniami z zakresu administracji rządowej.

4.1. Plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej.

Ustalono, że Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2023 r. w zakresie dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, wypełniając dyspozycję art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Natomiast plany finansowe jednostek organizacyjnych (MGOPS i Urząd Miejski) gminy w powyższym zakresie zostały ustalone w Zarządzeniu Burmistrza¹³ zgodnie z art. 249 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Z kontroli wynika, że dochody w rozdziale:

- 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego zostały zaplanowane i ujęte w ewidencji księgowej MGOPS,
- 75011 Urzędy Wojewódzkie zostały zaplanowane i ujęte w budżecie Urzędu Miejskiego.

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że w rozdziale 85503 nie zaplanowano dochodów na 2023 r. dotyczących opłaty za wydanie duplikatu KDR.

[Dowód, akta kontroli str. 13-19]

4.2. Pobranie i przekazanie dochodów budżetowych w roku 2023.

Gmina na koniec III kwartału 2023 r. wykonała dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 66 737,00 zł, co stanowiło 166,96% planu. W tabeli poniżej przedstawiono dochody przekazane na rachunek bieżący dochodów Wojewody Opolskiego oraz potrącone na rzecz jst.

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane do końca III kwartału 2023 r.		
			/w zł/		
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone na rzecz jst	Przekazane do Wojewody Opolskiego
750	75011	0690	62,00	3,10	58,90
852	85228	0830	4 440,00	222,00	4 218,00
855	85502	0920	31 658,81	0,00	31 658,81
		0940	1 359,00	679,50	679,50
		0980	29 191,19	11 676,46	17 514,73
855	85503	0690	26,00	1,30	24,70
OGÓŁEM			66 737,00	12 582,36	54 154,64

¹³ Zarządzenie Nr 0050.2.2023 Burmistrza Gorzowa Śląskiego z dnia 2 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia planów finansowych jednostek organizacyjnych gminy Gorzów Śląski na 2023 r.

Szczegółową kontrolą objęto dochody wykonane w II kwartale 2023 r. w łącznej wysokości 43 519,71 zł, co stanowi 65,21% dochodów wykonanych do końca III kwartału 2023 r.

4.2.1. Dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

W badanym okresie nie wystąpiły dochody związane z odpłatnością za udostępnienie danych m.in. z rejestrów mieszkańców, rejestru PESEL, pobieranych na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności¹⁴ oraz § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie opłat za udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL¹⁵.

4.2.2. Dział 852 - Pomoc społeczna, rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, należą do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę. Odpłatność za przedmiotowe usługi ustala Dyrektor MGOPS na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych¹⁶ w zależności od posiadanego dochodu na osobę w rodzinie.

W zakresie opłat pobieranych za SUO świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi kontroli poddano wykonane dochody w wysokości 1 440,00 zł, z czego 1 368,00 zł (95%) terminowo przekazano na rachunek Wojewody Opolskiego, natomiast kwotę 72,00 zł potrącono na dochody jednostek samorządu terytorialnego.

[Dowód, akta kontroli str. 20-36]

4.2.3. Dział 855 - Rodzina, rozdział 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane w II kwartale 2023 r. dochody budżetowe w łącznej wysokości 42 066,71 zł stanowiły pobrane na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁷ wpłaty, tytułem:

- odsetek od funduszu alimentacyjnego (§ 0920) - 14 991,83 zł,
- zaliczki alimentacyjnej (§ 0940) - 1 359,00 zł,
- funduszu alimentacyjnego (§ 0980) - 25 715,88 zł¹⁸.

Do Wojewody Opolskiego terminowo przekazano dochody w łącznej kwocie 31 534,78 zł, z tego w:

- § 0920 – 15 425,74 zł¹⁹,
- § 0940 – 679,50 zł,
- § 0980 – 15 429,54 zł,

natomiast kwotę 10 965,84 zł potrącono na dochody jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto stwierdzono na podstawie ewidencji księgowej MGOPS, że na 31 grudnia 2023 r. pozostały należności do zapłaty w kwocie 3 059 797,26 zł, z tego:

- odsetki od funduszu alimentacyjnego (§ 0920) 964 517,68 zł,
- zaliczka alimentacyjna (§ 0940) 214 177,49 zł,

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1191, z późn. zm.

¹⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2482.

¹⁶ Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn zm.

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1205, z późn. zm.

¹⁸ Ustalono na podstawie sprawozdania jednostkowego Rb-27ZZ za I i II kwartał 2023 r.

¹⁹ Różnica między kwotami wpłaconymi w okresie 1.04.-13.04.2023 r. a odprowadzonymi środkami w dniu 13.04.2023 r. wynika z wpłaty komornika 31.03.2023 r. w wysokości 433,91 zł, która została przekazana 13.04.2023 r. - stąd środki odprowadzone do budżetu państwa były wyższe.

- fundusz alimentacyjny (§ 0980) 1 881 102,09 zł.

Pracownik merytoryczny MGOPS na potrzeby kontroli sporządził informację o dłużnikach alimentacyjnych i podejmowanych wobec nich działaniach w 2023 r., z której wynika, że jednostka podejmowała czynności wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Informację załączono do akt kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 37-41]

4.2.4. Dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Wykonane w II kwartale 2023 r. dochody budżetu państwa w wysokości 13,00 zł stanowiły opłatę za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny, pobrane na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny²⁰. Ustalono, że dochody należne budżetowi państwa zostały terminowo przekazane do Wojewody Opolskiego.

Szczegółowe informacje na temat zadań zrealizowanych w 2023 r. dotyczących KDR znajdują się w aktach kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 42]

4.3. Prawdliwość ewidencjonowania dochodów budżetowych.

4.3.1. MGOPS.

W wyniku kontroli ustalono, że zrealizowane dochody w II kwartale 2023 r. zostały ujęte w księgach rachunkowych jednostki w następujący sposób:

a) rozdział 85228 i 85503:

- przypisy strona Wn konto 221 i Ma 240 prowadzone wg paragrafów klasyfikacji budżetowej,
- wpłata strona Wn konto 130 i Ma 221 prowadzone wg paragrafów klasyfikacji budżetowej,
- przekazanie do Organu zgodnie z podziałkami klasyfikacji budżetowej strona Wn konto 225 i Ma 130 w odpowiedniej klasyfikacji oraz równoległy zapis strona Wn konto 240 i Ma 225 bez klasyfikacji budżetowej,

co było niezgodne z załącznikiem nr 3 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²¹ oraz z przyjętą polityką rachunkowości.

Poproszona o wyjaśnienie przyjętego sposobu księgowania Dyrektor MGOPS podała: (...) *Po udziale szkoleniach i konsultacjach z zakresu sprawozdawczości wychwycono błędy i w związku z tym w IV kwartale dokonano korekty księgowania oraz przypisów należności na KDR i SUO (...).*

Sposób księgowania po korekcie:

- *przypis: 221/720 85228.0830 SUO
221/720 85503.0690 KDR*
- *wpłata: 130/221 85228.0830 SUO
130/221 85503.0690 KDR*
- *przekazanie do UM: 222/130 85228.0830 SUO
222/130 85503.0690 KDR*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 43-46]

²⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1744, z późn. zm.

²¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

b) rozdział 85502

Sposób ujęcia na kontach księgowych przedstawiają poniższe tabele:

1. Schemat księgowania przypisów i wpłat na wyodrębniony rachunek bankowy 139²².

§	tytułem:	część należna budżetowi państwa konto WN/MA	część należna budżetowi jst konto WN/MA
0920	Przypis należności	221/750	nie dotyczy
	Wpływy z pozostałych odsetek (wpłata komornika)	139/221	nie dotyczy
	Przelew na rachunek bieżący MGOPS	222/139	nie dotyczy
0980	Przypis należności	221/720	221/720
	Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wpłata komornika)	139/221	139/240
0980	Przelew na rachunek bieżący MGOPS	222/139	240/139

2. Schemat księgowania dokonanych przelewów na rachunek bieżący MGOPS oraz przelewów do Gminy.

§	tytułem:	część należna budżetowi państwa konto WN/MA	część należna budżetowi jst konto WN/MA
2360	Wpływ środków na rachunek bieżący	nie dotyczy	130/221
2360	Odprowadzenie środków do gminy	nie dotyczy	222/130
bez paragrafu	Wpływ środków na rachunek bieżący	130/240	nie dotyczy
bez paragrafu	Odprowadzenie środków do gminy	240/130	nie dotyczy

Ustalono, że przyjęty sposób księgowania ww. operacji narusza przepisy rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) ²³ poprzez niestosowanie podziałek klasyfikacji budżetowej do konta 130 w zakresie uznań oraz obciążeń rachunku. Ponadto z obowiązujących uregulowań wewnętrznych ²⁴ wynika, że do ewidencji należności z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej służy konto 221. Zatem ujmowanie wpłat na koncie 240 jest niezgodne z przyjętymi zasadami rachunkowości. Przyjęty sposób księgowania spowodował, że wpłaty dłużników przekazywane przez komornika (w części należnej budżetowi jst) ewidencjonowane były w § 0980 na koncie analitycznym 240 (wg dłużników), następnie po przekazaniu na rachunek bieżący MGOPS ujmowano je w tej samej wysokości w § 2360 na koncie 221 i wykazywano w sprawozdaniu Rb 27 s. Działanie takie jest niezgodne z rozporządzeniem w sprawie szczegółowej klasyfikacji ²⁵, wg którego

²² MGOPS posiadał wyodrębniony rachunek bankowy przeznaczony do wpłat od komornika związanych z zaliczką alimentacyjną i funduszem alimentacyjnym.

²³ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

²⁴ Zakładowy plan kont MGOPS, stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr OPS-011.5.2023 Dyrektora Miejski -Gminnego Ośrodka Pomocy Społ. W Gorzowie Śl. Z dnia 31 marca 2023 r.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, Dz. U. z 2022, poz. 513, z późn. zm.

paragraf ten stanowi dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Dyrektor MGOPS poinformowała, że: (...) *Powyższy sposób ujmowania w ewidencji księgowej przypisów i wpłat umożliwił wykazywanie dochodów gminy z tyt. zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w sprawozdaniu Rb 27 S ujętych w planie finansowym MGOPS w paragrafie 2360, stosowanego w sprawozdaniu jednostkowym Rb 27 S MGOPS z zalecenia jednostki nadrzędnej. Od 1 stycznia 2024r. po zapoznaniu się ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów z 2023 r. dotyczącego ujmowania w sprawozdaniu Rb 27 S należności z tyt. dochodów związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (np. fundusz alimentacyjny) w części należnej jednostce samorządu terytorialnego paragraf 2360 nie powinien występować w planie finansowym i sprawozdaniu jednostkowym Rb 27 S jednostki budżetowej realizującej zadanie, która jest podległa jednostce samorządu terytorialnego, lecz powinien wystąpić w sprawozdaniu jednostkowym Rb 27S jednostki samorządu terytorialnego. MGOPS dostosował ewidencję księgową do powyższych zaleceń i zmienił sposób ewidencji wpłat należności z tyt. zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Sposób księgowania wpłat należności z tyt. zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego po zmianie:*

- przypisy 221/720 w podziale na należności gminy i państwa:

221/720 85502.0980 gmina 40 %

221/720 85502.0980 państwo 60%

221/750 85502.0920 odsetki przypis

- wpłata na konto 139:

139/221 85502.0980 należność budżetu państwa

139/221 85502.0920 należność budżetu państwa- odsetki

139/221 85502.0980 należność gminy

- Przekazanie do UM bezpośrednio z konta 139:

222/139 85502.0980 dochody budżetu państwa

222/139 85502.0920 dochody budżetu państwa- odsetki

222/139 85502.0980 dochody gminy

Konto 139 pełni funkcję konta pomocniczego w zakresie dochodów związanych z należnościami z tyt. zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W planie finansowym i sprawozdaniu jednostkowym RB 27 S Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej od stycznia 2024 r. nie występuje paragraf 2360.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 47-82]

Na podstawie ewidencji konta 221 ustalono, że w 2023 r. dokonywano przypisu kwartalnie naliczanych odsetek od nieterminowych płatności dłużników alimentacyjnych, co jest zgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 o finansach publicznych.

4.3.2. Organ.

Ustalono, że Gmina otrzymane środki od MGOPS z tytułu dochodów zrealizowanych w rozdziałach 85228 i 85503 ujmowała na koncie 133 i 224. Kontrola ewidencji księgowej wykazała następujące nieprawidłowości:

a) w zakresie konta 133:

Wpływ środków na rachunek bankowy księgowano najpierw w jednostce na koncie 130-3 a następnie w Organie jako zapis wtórny na koncie 133-1 wg poniższego schematu:

- WB – strona Wn konto 130-3 i Ma 221-11 (z klasyfikacją 85228 §0830 / 85503 §0690 i z analityką do konta 221-11 SUO i KDR);
- Potrącenie 5% dochodów należnych Gminie:

PK – 221-11 /130-3 - zapis techniczny w celu zamknięcia konta nie mający wpływu na klasyfikację;

- wyksięgowanie 5% dochodów Gminy z pełnej kwoty ze znakiem (-) 130-3 / 221-11 (z klasyfikacją 85228 §0830 / 85503 §0690) z jednoczesnym zaksięgowaniem 5% dochodów Gminy 130-3/221-11 (klasyfikacja 85228 §2360/ 85503 §2360 i z analityką do konta 221-11 SUO i KDR);
- przypis kwoty 5% dochodów Gminy 221-11/720-9 (85228 §2360 /85503 §2360).

Księgowania w Organie:

- wpływ z MGOPS (wtórny zapis na podstawie PK) 133-1/ 224-4 (85228 §0830/ 85503 §0690 i z analityką do konta 224 SUO i KDR);
- potrącenie 5% dochodów należnych Gminie za znakiem (-) PK 133-1/ 224-4 85228 §0830 /85503 §0690;
- odprowadzenie dochodów należnych budżetowi państwa 224-4 /133-1 85228 §0830/ 85503 §0690.

Powyższe księgowania są niezgodne z opisem konta 133 i 130 wskazanym w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...). W złożonym wyjaśnieniu Burmistrz podał: *Gmina posiada jeden rachunek bankowy, który funkcjonuje jako konto urzędu, jak i jako konto organu, ponieważ zapisy na koncie 133 muszą być zgodne z wyciągiem bankowym a sprawozdania jednostkowe Rb-27ZZ były dokonywane z pozycji konta 130, operację dotyczącą przekazywania dochodów przekazywanych z MGOPS dokumentowały dwa dowody. Jednym z nich był wyciąg bankowy ujmowany w księgach jednostki, drugim PK ujmowane w księgach organu pod tą samą datą. Zgodnie z ustawą o rachunkowości jeżeli jedną operację dokumentuje więcej niż jeden dowód, kierownik sam może ustalić sposób postępowania z każdym dowodem i wskazać, który z nich będzie podstawą do dokonania zapisu.*

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z przywołanym rozporządzeniem zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Natomiast jeśli urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego (jako jednostka budżetowa) korzysta bezpośrednio z rachunku budżetu (konto 133), to obroty związane z dochodami i wydatkami jednostki należy księgować na koncie 130 jako zapis wtórny.

[Dowód, akta kontroli str. 83-91, 222-231]

b) w zakresie konta 224:

ustalono, że dochody wpływające do Organu z MGOPS ujmowano w całości na koncie 224-4 i 224-11, tj. bez podziału na poszczególne budżety (budżet państwa i jst), co jest niezgodne z opisem tego konta wskazanym w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) oraz obowiązującej polityce rachunkowości.

Wyjaśniając powyższe Burmistrz podał: *Gmina prowadzi ewidencje zadań z zakresu administracji rządowej na kontach 224-4 dla dochodów SUO państwo oraz 224-11 dla dochodów KDR państwo co pozwala na ustalenie należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów. Ponieważ ewidencja polega na zaksięgowaniu otrzymanej kwoty dochodu z równoczesnym wyksięgowaniem potrąconej prowizji stanowiącej należność Gminy, konta umożliwiają pokazanie stanu należności na każdy dzień tylko według poszczególnych budżetów. Ewidencja jest zgodna z obowiązującymi przepisami.*

Wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. Przywołane przepisy jasno wskazują, że ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. Stosowane przez jednostkę rozwiązanie polegające na przeksięgowywaniu dochodów należnych Gminie ze znakiem minus nie spełnia wymogów w tym zakresie.

[Dowód, akta kontroli str. 92-94, 91]

5. Wydatki poniesione z dotacji w rozdziale 75011 Urzędy wojewódzkie na realizację zadania wynikającego z ustawy.

5.1. Plan i rozliczenie dotacji.

Zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2023 r. dla Gminy zaplanowano w dziale 750, rozdział 75011, § 2010²⁶ dotację celową w łącznej wysokości 103 812,00 zł, w tym na zadanie związane z CEIDG kwotą 6 877,00 zł²⁷. Następnie, w związku z ogłoszeniem 8 lutego 2023 r. ustawy budżetowej, zmniejszono plan dotacji celowej o kwotę 126,00 zł na zadanie realizowane przez Gminę w zakresie CEIDG, co zostało wprowadzone Uchwałą nr L/380/2023 Rady Miejskiej Gorzowa Śląskiego z 22 marca 2023 r. W trakcie roku 2023 plan finansowy Gminy został zwiększony o 388,00 zł i ostatecznie wyniósł 7 139,00 zł.

Ustalono, że Wojewoda Opolski informował w 2023 r. Gminę o kwotach dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej w dziale 750, rozdziale 75011, § 2010 w podziale na:

- sprawy obywatelskie,
- zadania obronne,
- ewidencję działalności gospodarczej (CEIDG),

natomiast Gmina wprowadzała do budżetu dotację w ww. podziałce klasyfikacji budżetowej jedną kwotą, co utrudniało ustalenie planu finansowego na zadanie dot. CEIDG. W związku z tym Skarbnik sporządziła tabelę przedstawiającą plan finansowy z podziałem na poszczególne zadania, która znajduje się w aktach kontroli.

Ustalono, że zmiany w planie finansowym wydatków prowadzonym na koncie 980 Plan finansowy wydatków budżetowych przeprowadzane były na bieżąco.

Dotacja w kwocie 7 139,00 zł została przekazana przez Wojewodę Opolskiego na rachunek budżetu jst w Gorzowie Śląskim. Z przedłożonej ewidencji księgowej wynika, że na realizację zadania wydatkowano środki w kwocie 6 453,54 zł. Niewykorzystaną kwotę dotacji celowej w wysokości 685,46 zł Gmina terminowo zwróciła 16 stycznia 2024 r.

[Dowód, akta kontroli str. 95-99]

5.2. Wykorzystanie dotacji w rozdziale 75011.

5.2.1. Wydatki bieżące.

Ustalono, że wydatki na zadanie realizowane przez Gminę z zakresu CEIDG nie było odrębnie ewidencjonowane, dlatego na potrzeby kontroli Skarbnik sporządziła tabelę pn. Wydatki poniesione na realizację w 2023 r. zadania z zakresu ustawy o CEIDG. Na podstawie zapisów ewidencji księgowej, rozliczeń dotacji oraz ww. tabeli ustalono, że środki dotacji w wysokości 6 453,54 zł otrzymane w roku 2023 na realizację zadania wynikającego z ustawy wydatkowano z przeznaczeniem na:

- wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 4010) – 5 399,64 zł,
- składki na ubezpieczenia społeczne (§ 4110) – 926,95 zł,
- składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy (§ 4120) – 126,95 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 100]

Kontrolą objęto 100% poniesionych wydatków w tym zakresie. Ustalono, że podstawą poniesionych wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na stanowiskach realizujących zadania z zakresu administracji rządowej, były listy wypłat sporządzone w ujęciu miesięcznym, obejmujące łącznie wynagrodzenia pracowników Urzędu Miejskiego, finansowane zarówno ze środków własnych (realizując zadania własne) jak i środków dotacji (realizując zadania zlecone). Wszystkie kwoty z listy

²⁶ Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami.

²⁷ Uchwała Nr XLVII/368/2022 Rady Miejskiej Gorzowa Śląskiego z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2023 rok oraz Zarządzenie Nr.0050.2.2023 Burmistrza Gorzowa Śląskiego z dnia 2 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia planów finansowych jednostek organizacyjnych gminy Gorzów Śląski na 2023 rok.

plac księgowano w ramach rozdziału 75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) natomiast wydatki w kwocie odpowiadającej wysokości dotacji otrzymanej w danym miesiącu z budżetu Wojewody Opolskiego przeksięgowywano dokumentem PK do rozdziału 75011.

Przedłożone do kontroli dowody PK w przedmiotowym zakresie sporządzane były przez Skarbnika i przekazywane do zaksięgowania właściwemu pracownikowi. Stwierdzono w tych dowodach następujące nieprawidłowości:

- niewskazanie kont księgowych, na których opisane operacje powinny być ujęte w księgach rachunkowych (dekretacja),
- brak numeru identyfikacyjnego,
- nieumieszczenie wymaganej klauzuli wraz z datą dokonania kontroli oraz czytelnym podpisem lub parafką,

czym naruszono Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych²⁸ oraz art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ponadto naruszono art. 14 ust. 2 tej ustawy bowiem ww. dowody PK nie zostały sprawdzone i zatwierdzone.

Burmistrz wyjaśnił: (...) *iz przy prowadzeniu ksiąg rachunkowym przy pomocy programu komputerowego zapisy te są równoważne z dowodami źródłowymi (...). Dokonany zapis w księgach rachunkowych jako PK został wydrukowany i stanowi integralną część sporządzonego odręcznie dokumentu. Zawiera nr identyfikacyjny jak i dekretację. (...) Brak podpisu osoby zatwierdzającej na dokumentach PK wynika z tego, iż jesteśmy teraz dopiero na etapie przeprowadzania sprawdzania dokumentów i ich powiązań z kontami oraz ewidencją, co jest niezbędne do zamknięcia ksiąg rachunkowych za rok 2023. Po dokonanych czynnościach sprawdzających oraz kontroli dokumentów brakujące podpisy zostaną uzupełnione. Ponadto przyjęto, iż klauzulę „Sprawdzono pod względem formalno-rachunkowym” umieszczamy pod dokumentami stanowiącymi podstawę dokonania wypłaty, a w przypadku przytoczonych dokumentów, dokumenty te nie stanowiły podstawy do dokonania płatności.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem. W obowiązującej Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych uregulowano następujące zasady:

- podstawą zapisów w księgach rachunkowych są także dowody księgowe rozliczeniowe – „polecenia księgowania” (§ 6 ust. 2),
- prawidłowo wystawiony dowód księgowy stanowi podstawę do zaksięgowania go w odpowiedniej ewidencji (§ 3 ust. 2),
- dowód księgowy powinien być kompletny i zawierać dane o których mowa w art. 21 ustawy o rachunkowości (§ 4 ust. 1 pkt d),
- na okoliczność dokonania kontroli formalno- rachunkowej pracownik dokonujący kontroli umieszcza na dowodzie księgowym pieczęć z klauzulą: „Sprawdzono pod względem formalno- rachunkowym” wraz z datą dokonania kontroli oraz czytelny podpis lub parafkę (§ 12 ust. 2).

W związku z ww. zapisami Instrukcji oraz art. 20 ust. 3 pkt 4 ustawy o rachunkowości w powiązaniu z art. 20 ust. 2 tej ustawy poddane kontroli PK są dowodami rozliczeniowymi, ponieważ ujmują dokonane już zapisy wg nowych kryteriów klasyfikacyjnych. Stwierdzenie, że (...) *PK został wydrukowany i stanowi integralną część sporządzonego odręcznie dokumentu* jest niezgodne z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, bowiem dowody powinny być kompletne i zawierać co najmniej dane określone w art. 21 tej ustawy. Natomiast w myśl art. 21 ust. 1a ustawy o rachunkowości można zaniechać zamieszczania na dowodzie danych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych. Zatem stosowne zapisy powinny zostać uregulowane w przepisach wewnętrznych.

²⁸ Zał. nr 5 do Zarządzenia Nr 0050.84.2023 Burmistrza Gorzowa Śląskiego z dnia 15 czerwca 2023 r.

Ponadto wypełniając dyspozycję art. 14 ust. 2 ustawy o rachunkowości dowody księgowo powinny być sprawdzone i zatwierdzone. Natomiast w § 12 ust. 2 obowiązującej Instrukcji opisano zasady kontroli formalno – rachunkowej i nie wynika z nich, iż klauzula „Sprawdzono pod względem formalno-rachunkowym” umieszczana jest tylko pod dokumentami stanowiącymi podstawę dokonania wypłaty.

[Dowód, akta kontroli str. 101-129]

5.2.2. Średni koszt roboczogodziny za wykonane zadanie związane z CEIDG.

Według danych przedstawionych w rozliczeniu dotacji za 2023 r. przekazanym do właściwego wydziału OUW w Opolu, w badanym okresie liczba spraw załatwionych w zakresie przyjęcia wniosku o wpis do CEIDG w siedzibie urzędu oraz przekazania wniosku w postaci elektronicznej do CEIDG i jego archiwizacji wyniosła 102 szt., a średni koszt roboczogodziny za ww. zadania wyniósł 42,18 zł. Skarbnik Gminy podała, że wyliczenie, które przyjęto do ustalenia 1 roboczogodziny dotyczy średniego wynagrodzenia uzyskanego przez pracownika wykonującego zadania w przedmiotowym zakresie (szczegółowe wyliczenie znajduje się w aktach kontroli).

Do wyliczeń nie wnosi się uwag.

[Dowód, akta kontroli str. 130]

5.2.3. Próba wniosków składanych przez przedsiębiorców.

Z raportu CEIDG R0 24 RZ²⁹ wynika, że na 31 grudnia 2023 r. pracownicy Urzędu Miejskiego przyjęli i przekształcili 105 wniosków przedsiębiorców o wpis do CEIDG, natomiast w spisie spraw prowadzonym pod numerem 7330³⁰ zarejestrowali 104 sprawy (o jedną mniej niż w raporcie). Ustalono, że pracownik wprowadził do rejestru dwa wnioski pod tym samym numerem. W złożonym wyjaśnieniu Zastępca Burmistrza podała: *(...) Lista spraw opiewa łącznie na 105 wniosków, przy czym nr 17 nadany jest dwóm wnioskom, wskutek czego ostatnim numerem widniejącym na liście spraw jest nr 104. Ostatecznie suma przetworzonych i złożonych wniosków do systemu CEIDG w porównaniu z sumą wniosków fizycznie przyjętych przez pracowników równa w 2023 roku jest 105 szt. (...).*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 8, 131-138]

Kontroli poddano poprawność i kompletność 3 wniosków³¹ złożonych przez przedsiębiorców do Gminy o wpis do CEIDG oraz terminowość przekazywania przekształconego wniosku przez pracownika do CEIDG. Zgodnie z art. 8 ust. 2, 3, 4 ustawy o CEIDG, przedsiębiorca może złożyć papierową wersję wniosku w dowolnie wybranym urzędzie gminy. Gmina jest zobowiązana przyjąć wniosek za pokwitowaniem, potwierdzić tożsamości osoby składającej wniosek, a następnie przekształcić go na postać dokumentu elektronicznego i przesłać do CEIDG, nie później niż następnego dnia roboczego po przyjęciu wniosku.

Ustalono, że wszystkie wnioski spełniały wymagania ustawy, tj.:

- zostały złożone w wersji papierowej (art. 8 ust. 2) i podpisane przez przedsiębiorcę (art. 10 ust. 8),
- papierowa wersja wniosku o wpis do CEIDG była zgodna z zakresem i układem aktualnego formularza elektronicznego, zamieszczonego na stronie internetowej CEIDG, (art. 3 ust. 2),
- przekształcone na wersję elektroniczną i terminowo przesłane do CEIDG (art. 8 ust. 4),

²⁹ Raport CEIDG R0 24 RZ Liczba złożonych wniosków przez pracowników gminy (data wygenerowania wniosku 1 luty 2024 r.)

³⁰ 7330 pn. Wykonywanie zadań z zakresu obsługi ewidencji działalności gospodarczej.

³¹ Wniosek nr 7330.24 z 1.03.2023 r., 7330.51 z 29.06.2023 r., 7330.61 z 7.08.2023 r.

- pracownik każdorazowo potwierdzał, za pokwitowaniem, przyjęcie wniosku i potwierdzał tożsamość osoby składającej wniosek (art. 8 ust. 3).
- w każdym poddanym weryfikacji przypadku wraz z wnioskiem o wpis do CEIDG zostały złożone oświadczenia, o których mowa w art. 7 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy.

Stwierdzono, że wszystkie wnioski, poddane kontroli, złożone przez przedsiębiorców w formie papierowej były zgodne z wersją elektroniczną przekazaną do CEIDG.

[Dowód, akta kontroli str. 139-157]

6. Prawdliwość sporządzania i przekazywania rozliczeń dotacji celowej.

Gmina w celu rozliczenia dotacji za 2023 r. zobowiązana była do wypełnienia i przekazania do OUW w Opolu tabeli pn. „Rozliczenie dotacji za 2023 rok” załączonej do pisma Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu z 5 stycznia 2024 r. Z przedłożonego do kontroli rozliczenia wynika, że liczba spraw załatwionych w zakresie przyjęcia wniosku o wpis do CEIDG w siedzibie urzędu oraz przekazania wniosku w postaci elektronicznej do CEIDG i jego archiwizacji wyniosła 102 szt., natomiast z raportu CEIDG R024 RZ wynika, że w badanym okresie złożonych i prawidłowo przetworzonych wniosków w 2023 r. było 105. Zastępca Burmistrza wyjaśniła: *Przyczyną rozbieżności pomiędzy liczbą złożonych wniosków wskazaną w rocznym rozliczeniu (102 szt.) a raportem z systemu CEIDG (105 szt.) jest pomyłka w ręcznym liczeniu złożonych wniosków bez zasięgnięcia informacji z systemu o liczbie wniosków łącznie złożonych przez pracowników Urzędu Miejskiego w 2023 roku.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 8, 158-173, 138]

Rozliczenia za okres styczeń – maj, III kwartały oraz za 2023 r. zostały złożone w terminach wskazanych w pismach z Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W wyniku porównania danych wykazanych w złożonych rozliczeniach z ewidencją księgową dokonano ustaleń, które przedstawiono w poniższej tabeli.

lp.	rozliczenie za okres:	średni czas realizacji 1 sprawy (w godz.)	wydatki wykazane w:		
			rozliczeniu dotacji przekazanym do OUW	dowodach PK	
1	styczeń-maj	3	5 694,30	PK 133 z 31.03.2023	1 684,00
				PK 186 z 28.04.2023	563,00
				PK 226 z 31.05.2023	563,00
				razem:	2 810,00
2	za III kwartały 2023	1,5	5 377,95	PK 275 z 30.06.2023	563,00
				PK 321 z 31.07.2023	563,00
				PK 367 z 31.08.2023	563,00
				PK 415 z 29.09.2023	563,00
				razem:	2 252,00
	narastająco za III kwartały:	5 062,00			
3	za cały rok	1,5	6 453,54	PK 470 z 31.10.2023	563,00
				PK 526 z 30.11.2023	915,00
				PK 583 z 29.12.2023	599,00
				PK 595 z 31.12.2023	-685,46
				razem:	1 391,54
	narastająco za cały rok:	6 453,54			
	Razem za cały rok	6 453,54			

Z tabeli wynika, że:

- 1) kwota wydatków wykazana w rozliczeniu za okres:

- styczeń – maj jest wyższa o 2 884,30 zł niż ujęto w ewidencji księgowej,
- styczeń – wrzesień jest wyższa o 315,95 zł niż ujęto w ewidencji księgowej.

Wyjaśnienie złożył Burmistrz podając, że: (...) *Rozbieżności pomiędzy wydatkami wskazanymi w księgach rachunkowych zaewidencjonowanymi w klasyfikacji budżetowej 75011, a w rozliczeniach przedłożonych do OUW powstały, gdyż w klasyfikacji budżetowej 75011 zostały wykazane kwoty pochodzące z dotacji, która została do Gminy przekazana, natomiast w rozliczeniach przesłanych do OUW, przygotowanych w tabeli otrzymanej z OUW do rozliczenia, wskazane zostały faktyczne kwoty poniesionych wydatków, zgodnie z wyliczeniami arytmetycznymi (tabela sama dokonuje wyliczenia po wprowadzeniu następujących danych: liczby spraw, czasu realizacji i wyliczonej roboczogodziny). I tak za okres styczeń-maj została wskazana kwota 5 694,30 wynikająca z przeliczenia w/w danych (liczba spraw x czas realizacji x koszt roboczogodziny) W kwocie tej została zawarta kwota pochodząca z dotacji już otrzymanej, jak i kwota wydatków pokrytych ze środków własnych Gminy a nie zwróconych Gminie. Analogiczna sytuacja miała miejsce w rozliczeniach za III kwartał. (...) Wyliczenia wskazane w w/w rozliczeniach nie miały też wpływu na końcowe rozliczenie dotacji, gdyż po przeliczeniu liczby spraw, czasu jak i stawki roboczogodziny wyszło faktyczne wykonanie dotacji, nadwyżka dotacji została zwrócona do OUW.* Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 174]

- 2) wg rozliczenia za okres styczeń - maj 2023 r. czas realizacji 1 sprawy wynosił 3 godziny, natomiast w kolejnych rozliczeniach wskazano, że te same sprawy wykonano w 1,5 godziny, tj. o 1,5 h krócej.

Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Burmistrz podając, że: (...) *średni czas realizacji 1 sprawy - 3 h został wskazany przez osobę zajmującą się sprawami z zakresu CEIDG (...). Z ustaleń wynika, że osoba zajmująca się sprawami z zakresu CEIDG wypełnia tabelkę odręcznie i nie była świadoma, że czas ten jest traktowany oddzielnie a nie jako jedna sprawa łącznie zajmująca 1,5 h. W rozliczeniu za 2023 r. był już stosowany średni czas prowadzenia 1 sprawy 1,5 h.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 174-175]

7. Sprawozdawczość budżetowa.

7.1. Dochody.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za I, II, III i IV kwartał 2023 r.

W sprawozdaniach za I, II i III kwartał 2023 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- MGOPS nie wykazał dochodów wykonanych w rozdziale 85228 oraz 85503, pomimo że jednostka bezpośrednio realizowała te zadania i prowadziła ewidencję księgową w tym zakresie, czym naruszono § 6 ust.1 rozdziału 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³².

Szczegółowy opis księgowania operacji opisano w pkt 4.3.1. niniejszego dokumentu.

Wyjaśnienie złożyła Dyrektor MGOPS, podając: *Przyczyną niewykazywania przez MGOPS w sprawozdaniu Rb-27 ZZ za I, II, III kwartał 2023r. planu i wykonania w rozdziale 85228 oraz 85503 była błędna interpretacja oraz stosowanie przepisów Rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej dotyczącej sprawozdania Rb*

³² Dz. U. 2022 r., poz. 144, z późn. zm.

-27ZZ przez co w/w dane były wykazywane w sprawozdaniu Rb- 27 ZZ jednostki samorządu terytorialnego , a nie jednostki bezpośrednio realizującej zadania. Błędnie przyjęto, że MGOPS pełnił jedynie funkcję jednostki pośredniczącej w realizacji zadań z zakresu Karty Dużej Rodziny i specjalistycznych usług opiekuńczych.- SUO polegającej na pobieraniu i przekazywaniu dochodów z w/w wymienionych tytułów. (...) Po udziale w szkoleniach i konsultacjach z zakresu sprawozdawczości wychwycono błędy i w związku z tym w IV kwartale dokonano korekty księgowania oraz przypisów należności na KDR i SUO oraz skorygowano sprawozdania Rb- 27 ZZ za I, II, III kwartał 2023r w sprawozdaniu Rb- 27 ZZ za IV kwartał 2023r. w którym wykazano plan i wykonanie dochodów w rozdziale 85228 oraz 85503 zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. (...).

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 176-192, 46]

- Gmina wykazała w rozdziałach 85228 oraz 85503 dane w zakresie dochodów, pomimo że nie realizowała bezpośrednio tych zadań a jedynie otrzymywała z MGOPS dochody wykonane przez jednostkę, czym naruszono § 6 ust.1 rozdziału 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³³. Szczegółowy opis księgowania operacji opisano w pkt 4.3.2. niniejszego dokumentu. W złożonym wyjaśnieniu Burmistrz podał: *W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ za I, II i III kwartał Gmina wskazywała plan i wykonanie w rozdziałach 85228 oraz 85503 na podstawie prowadzonej ewidencji. Podstawą ewidencji były przekazywane środki wraz z dokumentem potwierdzającym przekazanie środków z MGOPS. Po zdobytych wyjaśnieniach i szkoleniach dokonano stosownych korekt i w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ za IV kwartał Gmina nie wykazała planu i wykonania w rozdziałach 85228 oraz 85503.*
- Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 193-209]

Ustalono, że sprawozdanie zbiorcze za IV kwartał 2023 r. Rb-27ZZ zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, podległych jednostek organizacyjnych bezpośrednio realizujących zadania z zakresu administracji rządowej

Sprawozdania jednostkowe i zbiorcze Rb-27ZZ od początku roku do końca IV kwartału 2023 r. zostały sporządzone terminowo.

7.2. Wydatki.

Kontroli poddano sprawozdania Rb-50 o dotacjach i o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za III kwartał 2023 r. w zakresie rozdziału 75011. Ustalono, że zostały sporządzone i złożone terminowo, a dane w nich wykazane wynikają z ewidencji księgowej.

[Dowód, akta kontroli str. 210-221]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Dowody księgowe PK w zakresie przeksięgowania wydatków dotyczących CEIDG nie spełniały wymogów wewnętrznych uregulowań oraz nie były zatwierdzone. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez Skarbnika, a skutkiem naruszenie ustawy o rachunkowości.
2. Księgowanie dochodów w Organie na koncie 133 jako zapis wtórny na podstawie dokumentu PK. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez

³³ Dz. U. 2022 r., poz. 144, z późn. zm.

Skarbnika, natomiast skutkiem naruszenie zapisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...).

3. Prowadzenie analityki do konta 224 bez podziału na poszczególne budżety. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez Skarbnika, natomiast skutkiem naruszenie zapisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...).

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń. Do projektu wystąpienia nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Wprowadzać do ksiąg rachunkowych zatwierdzone i zgodne z wewnętrznymi uregulowaniami dowody PK dotyczące przeksięgowania wydatków z CEIDG.
2. Ujmować w ewidencji księgowej konta 133 operacje na podstawie dokumentów wskazanych w przepisach.
3. Prowadzić w Organie ewidencję szczegółową do konta 224 umożliwiającą ustalenie należności i zobowiązań wg poszczególnych budżetów.

W celu usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego obszaru należy:

1. Dostosować technikę księgowania na koncie 980 i 130 do potrzeb rozliczeń dotacji.
2. Podjąć w Gminie działania mające na celu zwiększenie nadzoru merytorycznego i księgowego nad zadaniami publicznymi (z zakresu CEIDG) finansowanymi w formie dotacji.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek